

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krona, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računira naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števil. 3.

Stajerc

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2.50, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 8.

V Ptuj v nedeljo dne 25. februarja 1912.

XIII. letnik.

Misli.

Jako tehtni vzrok za vedno se ponavljajoče slučaje prehoda kmetijskih posestev na osebe, ki niso kmetje, je med drugim tudi naraščajoče neveselje do kmetijskega stanu pri mlajši generaciji.

Mnogo večkrat kakor preje pridejo zdaj naši kmetijski sinovi med službenim časom pri vojaki z ljudmi v dotiko, ki jim pravijo o visokih mestnih plačah, o kratkem delavnem času itd. in jih na ta način zapeljujejo. Mogočni je vpliv takih poizkusov zapeljavanja na kmetijske sinove v velikih mestih. Tu kažejo lahko zapeljivci na bogate dokaze za svoje povesti. Tudi stoji kmetijski sin v mestu vsemu drugemu svetovnemu naziranju nasproti nego je ono, za katero je bil fant doma vzgojen.

Istotako zapeljivo kakor visoka plača vpliva na čustvo mladega moža skrajšani delavni čas, po katerem je delavec svoj lastni gospod; doma pri kmetijstvu pa mora fant od ranega jutra pa do pozne noči delati in mesto plačila z gotovim denarjem plačajo stariši s posvarilom, kadar tu ali tam ni kaj prav storjenega.

Ali ne samo izven domače hiše grozi danes kmetijskim sinovom nevarnost; ta nevarnost obstoji na kmetijskem posestvu samem in sicer jo povzročijo posli. Posli, naj bodo potem moški ali ženski, se boje danes dela bolj kakor preje; ako se ga posvari, opsuje celo gospodarja, kajti posel vè, da ga kmet ne more tako meniti nič tebi nič odsloviti in da je težko družega dobiti. Kmetijski otroci morajo dostikrat še delo za lene, plačane posle izvršiti; zato želijo sami dostikrat, da bi bili raje posle ali taberherji, kèr jim bi potem bolje šlo kakor tako.

To so vzroki, ki jemljejo veselje do kmetijskega stanu. K temu pride še, da je posestvo večidel hudo zadolženo, da je tu cela vrsta otrok itd. Eden otrok naj posestvo po starišem prevzame; ali dostikrat se ne najde noben otrok,

Zločini v čenstohovskem samostanu.

Pred poldrugim letom je svet izvedel za velikanske zločine, ki so jih izvršili čenstohovski menihi. Starodavni samostan, v katerem so stotisoči in stotisoči vernikov čestili črno Madono, je postal zbirališče največjih zločincev. Zločini čenstohovskih menihov so presegali vse dosežane škandale, ki so jih izvršili razni „poštenjaki“ v duhovniških sukunjah. Od priorja Raimanna, ki ga ravnokar iščejo s tiralnico, pa do zadnjega fratra-vratarja so bili sami ničvredni ljudje, katerim je bila sutana samo maska za njihovo navidezno krščansko življenje.

Poldrugo leto je trajalo, da je roka pravice poiskala nekatere glavne krivce ter jih privlekla pred sodišče, obremenjene z najhujšimi zločini. Zazdaj je to prva serija obtožencev, ki so zapleteni v afero morilca meniha Macocha — družba sedmih članov, ki stoji pred porotnim sodiščem v Pietrkowu. Na čelu te čedne družbe je menih pater Damas Macoch, na drugem mestu je šele njegova ljubica Helena Krzyżanovska. Navesti

ki bi tega storiti hotel, kèr nimajo veselja do kmetijskega stanu ali pa kèr je preveč dolga itd.

Kaj se zgodi potem s kmetijskim posestvom? Proda se je in kèr nima noben sorodnik in sploh noben kmet potrebnega gotovega denarja, ali pa kèr vsakomur že na lastni posesti poslov primanjkuje, — je umevno, da pride posestvo v roke kupca, ki ni kmetovalec. Z obžalovanjem se mora priznati, da se v mnogih slučajih potem posestvo kmetijskemu obratu odtegne ali pa zaradi pomanjkanja delavcev odtegniti mora.

To je „sušica kmetijskega stanu“, ki se grozovito hitro razvija. Rešitev je še vedno mogoča, ali sredstva in zdravilo proti tej bolezni se pač v nobeni apoteki ne dobi, — zdravilo leži v kmetijstvu samem.

Združili so se fabrikanti po svojih branšah, obrtniki po svojih raznih stanovih, uradniki in delavci vseh mest. Le kmetje ne poznajo moči pravega združenja! (Po „Landbote.“)

Politični pregled.

Grof Aehrenthal †.

Naš minister za zunanje zadeve grof Aloiz Lexa pl. Aehrenthal je preteklo soboto na Dunaju v 58. letu svojega življenja umrl. Žalostna usoda je vrgla tega nevtrudljivega moža v prerani grob. Gotovo je, da je bila njegova bolezen posledica težkega duševnega dela. Že pred meseci je hotel pokojnik odstopiti, ali šele na smrtni postelji, par ur pred koncem, se mu je ta odstop dovolil. Klerikalna stranka in z njo še nekatere visoke osebe peljali so strupeni boj proti Aehrenthalu, kèr se ta ni udal njih za svetovni mir nevarni politiki. Ta boj so zanesli klerikalci v znani „krščanski ljubezni“ celo na bolniško postelj in kakor hijene so lajali na moža, katerega veliki duh je premagala edino smrt. Grof Aehrenthal veljal je splošno za najboljšega zagovornika trozveze in njemu se je

hočemo samo poglobitve točke obtožnice, ki obsega čez 300 strani.

Obtoženci.

Damas Macoch, 38 letni pater čenstohovskega samostana, je obdolžen, da je v noči na 12. junija 1910 v samostanski celici ubil svojega braranca Vaclava Macocha. Nadalje je osumljen, da je v letih 1908—1910 skupno s patrom Isidorjem Starczewskim ukradel iz samostanske blagajne okoli 9000 rubljev. Nadalje, da je 16. decembra 1909 sporazumno s kavlanom Olesinskim ukradel iz celice ravnokar umrlega, a še na mrtvaškem odru ležečega p. Bonaventure zastavne liste v znesku 5000 rubljev. A naposled, da je 1. 1909 ponaredil v Čenstohovu listine o svoji dozdevni poroki s Heleno Krzyżanovsko in vpis o svoji smrti.

Helena Krzyżanovska, 27-letna vdova po poštnem uradniku Vaclavu Macochu, je obtožena, da je neposredno sodelovala, da se je zatajil umor njenega moža, in da se je vedoma okoristila z nakradenim denarjem, ki ga je dobivala od Damasa. Nadalje je obtožen menih Isidor Starczewski, da je vedel za umor V. Macocha

tudi v prvi vrsti zahvaliti, da se v zadnjih letih ni zgodila vojska. Glavno življensko delo grofa Aehrenthala pa je bila aneksija Bozne in Hercegovine. Vkljub zahrbtnemu ruvanju ruskega

Graf Berchtold.

Zum bevorstehenden Ministerwechsel in Oesterreich-Ungarn.

Graf Aehrenthal

ministra Isvolskega, vkljub strupenim napadom srbskih listov zasledoval je pokojnik svojo resno politiko in je dvignil ugled naše države. Zato je vžival tudi cesarjevo zaupanje.

Za naslednika grofa Aehrenthala imenovan je kot novi zunanji minister tajni svetnik Leopold graf Berchtold, ki je bil dalje časa v Petersburgu avstro ogrski poslanik.

Še en ministerski odstop. Skupni finančni minister baron Burian je odstopil. Na njegovo mesto je bil imenovan dosedanji načelnik poljskega kluba vitez pl. Bilinski.

in da je zatajil zločin ter ukradel skupno s Damasom Macochem 9000 rubljev iz samostanske blagajne. Nadalje je obtožen menih Basil Olesinski, 45 let star, da je v družbi z Damasom okradel umrlega p. Bonaventuro, l. 1907 do l. 1910 pa okradel samostan za 2000 rubljev. — Nadalje so obtoženi indirektnega sodelovanja pri zločinu: 27 letni voznik Vincenti Pianko, ki je vozil truplo umorjenega iz samostana in ki je pred preiskovalnim sodnikom vedoma lagal in zločin tajil, 39 letni Jožef Pertkiewicz, ki je pomagal pri tatvini, in pa Lucyan Ciganowski, ki je na prošnjo Macochovovo ponaredil uradni pečat. Razen teh so bili obtoženi tudi še prior Raimann, sluga Zalóg in kočijaž Pawlak, ki so deloma utekli, deloma se usmrtili.

Prič je 90. Med temi vsi menihi in sluga čenstohovskega samostana, sorodniki Damasa Macocha in Helene Krzyżanovske, uradniki ruske in avstrijske policije, kmetje iz okolice Čenstohova itd.

Najprvo slika obtožnica, kako so našli truplo umorjenega v divanu.

26. julija 1910 zgodaj se je peljal vaščan Cudak iz vasi Gidle v Zawad. Poleg ceste je

Škofovi milijoni. Jezus ni imel prostorčka, da bi spočil svojo trudno glavo, — visoki današnji duhovniki pa zbirajo milijone. Dokaz temu velikanska darila, ki jih je ravnokar zagrebški nadškof Posilović napravil. Daroval je v razne namene več kot 1½ milijona kron i. s.: pol milijona za neko klerikalno šolo, 50.000 K za bosanske cerkve, 45.000 K v hrvatsko-narodnjaške (torej politične) namene, 10.000 K kot „Petrov vinar“ itd. Od kje so prišli ti denarji? Iz ljudstva, iz vbogega hrvatskega ljudstva, ki je ravno tako revno, kakor je bil ustanovnik katoliške vere...

Potrdil je cesar sklep deželnega zbora štajerskega, da se sprejme 429.000 K posojila za ustanovitev kmetijske šole v sv. Jurju na južni železnici.

Ljubljanska policija se bode zdaj poddržavila. Lahko se reče, da je zato že skrajni čas. Kajti ta policija pravzaprav ni bila družega nego politična „lajbgarda“ bivšega župana Hribarja. Ni čuda, da vsled take zanemarjene policije v Ljubljani ni bilo več za izhajati. Tako grè torej za Hribarjem tudi njegova „slovenska“ policija. In nič ne spominja več na Hribarjevo „zlato dobo“, razven velikanskih dolgov, ki jih je ta možakar na troške davkoplačevalcev naredil.

Izpuščenji jetniki. Cesar je odpustil 56 jetnikom ostanek njih kazni. Od teh pride na kaznilnico v Mariboru 8 jetnikov, v Capod'istria 5, Gradec 6, Gradisca 3.

Volitev v državni zbor za volilni okraj Beljak, ki se mora zgoditi zaradi smrti bivšega poslanca Rieseja, vrši se v torek dnè 23. aprila, ožja volitev pa v torek, dnè 30. aprila.

Prvo zlaganje posestev na Štajerskem. „Gosp. Glasnik“ piše: Na nasvet vodstva kmetijske podružnice pri Sv. Mihelu nad Ljubnim (Gornje Štajersko) so sklenili štiri posestniki v Kleinleinsachu naprositi pristojno c. k. agrarno oblast, naj zloži njihova posestva. V ta namen se je vršilo 1. februarja prvo komisijonelno ogledovanje posestev, ki sta ga vodila gospoda dr. Gangl pl. Ehrenwerth, agrarni komisar in agrarni nadzornik Adolf Öhm. V to zlaganje so se pritegnile vse parcele omenjenih štirih posestnikov in razen tega še štiri parcele sosednjih zemljišč, skupno 72 parcel, iz katerih bo po zlaganju prišlo le 6 do 10 parcel. Pri ogledovanju se je prav jasno pokazalo, kako zelo potrebno je tako zlaganje ali arondiranje, ker je mnogo parcel brez pravih potov, ki se bodo sedaj napravili zvečine na novo in zelo praktično. Ker se vsi posestniki za stvar zelo zanimajo in jo pravilno umevajo, lahko pričakujemo najlepše uspehe. Po zatrdilu gospoda agrarnega komisarja bo to prvi slučaj zlaganje posestev na Štajerskem.

Dopisi.

Sv. Urban pri Ptuju: „Kdor dela nemir“... Še ne dolgo, kar so naš miroljubni in zlo spoštovani gospod župnik iz prižnice omenili, da želijo ljubi mir med župljani in da se naj tukaj žaljivo in sovražno pisanjenje po časnikih opusti. Kjer si teh hvalevrednih besedah, neko trdovratno

globoko barje, zaraščeno z bičevjem. V tem barju kakih 5 metrov od ceste, je zapazil Cudak neki velik plavajoči predmet, ki ga je smatral za nekako škrinjo, povezano z vrvo. To škrinjo je videl tudi neki drugi kmet, toda nihče se ni zmenil za njo. Šele proti enajsti uri se je zbralo več vaščanov okoli ribnika, ki so opozorili obč. urad v Gilde in nato v nazočnosti župana in orožnikov izvlekli dozdevno škrinjo, ki pa ni bila škrinja, temveč precej odgrnjen divan. Ko so jo odprli, so zagledali truplo 30 letnega moža, ki je imel par krvavih ran na glavi. Nesrečnik je bil oblečen le v nočno perilo, namočeno v krvi, ter zavrt v plahto; glava je bila zavita v dve rjubi. Roki in nogi je imel zvezane. Modrikaste maroge po vratu in prsni so pričale, da je bil tudi zadavljen. Začetkoma so mislili, da je umorjeni neki Vojtechovsky, kmet, ki so ga pogrešali. Šele ko so dobili tega živega in zdravega — pobegnil je namreč od svoje žene — je začela policija zasledovati v drugi smeri.

Prvi sledovi.

Ko so natančno pregledovali bičevje, v katero je bil divan zavrt, so dobili pečat žel. postaje, od koder je bila pošiljatev poslana. Iz tega

in novarsko mazačlje ni k srcu vzelo in se predrznilo, dalje naprej rovati, (po navadi „nemirnega puceka v dvorišču“) se ne more opustiti, popolnoma lažnjivem črčkanju v „Slov. Gospodarju“ dne 15./II. t. l. št. 7. Moramo javiti, da ta ni boljšega vreden, kakor da se mu obesi močna veriga, zraven te pa še „maulkorb“ na njegova široka usta, da ne bode zamogel dalje „Slov. Gospodarja“ z lažmi podpirati in poštenih ljudi obrekovati. Kar pa g. kaplana Malajnarja zadene, pa se samo toliko omeni, da, kdor mu je krivi, s kom, in zakaj ima pri c. k. kazenskem sodišču toliko opravkov, mu je samemu in tudi ljudstvu znano. Če je tako prav? pa naj bode; saj bode vendar enkrat jaboljko zrelo in da se bode tudi razvidilo, komu pripadajo dolgi navanje. Miroljub.

Od nekod. Slavni gospod urednik! Ponižno prosim za mali prostorček v Vašem cenjenem in nam tako priljubljenem „Štajercu“. Zelo me je razveselilo, tudi jaz k temu dopisu iz Jesenc nekaj poročati. Se še dobro spominjam, ko sem se pretečeno leto peljal po železnici iz Maribora v veseli družbi nekaj Jesenskih mož in fantov. Zraven teh nahajal se je tudi nek zelo mlad kaplanček. Kakor sem pozneje izvedel, bil je to Ivan Baznik iz Hoč. Enemu izmed fantov bilo je opaziti, da je imel v žepu „Štajerca“. Ne vem, je li to nevarnost opazil tudi kaplan, ali ne, pa vendar se mi je zdelo nerazumljivo, da je ravno tistemu ponujal kaplan „Slov. Šleparja“. Ko se je vlak v Hočah ustavil, hiteli so vsi ti fantje, med njimi nekaj mož, mu poljubiti roko, ter lepo krščansko pozdravili s „Pohvaljen bodi Jezus Kristus“; ali kako me je presenetilo, ko je namesto odzdrava rekel te-le besede: „Ahčite se fantje, da Vas „Štajerc“ v roke ne dobi“. Ali ni to politikujoči odzdrav? Kaj rečete k temu g. urednik? Ali ni to politikujoč kutar? Kaj ne, g. Baznik, vse gre narobe, kar ste Vi takrat svetovali tem fantom; bili bi raje se sami „ahtali“, pa bi Vas zdaj gotovo ne imel „Štajerc“ v rokah... Ja, ja, je že tako, g. kaplan, „Štajerc“ krtača je že ojštra, torej je še dobra za čistit. Poslušajte, g. kaplan, brigajte se manje za „Štajerca“, pustite ga pri miru, pustil bo potem tudi on Vas. Poboljšajte se torej, ker v Žetale je predaleč in tam ni prostora sedaj praznega. Poboljšajte se torej, pustite politiko pri miru, pa bo vse dobro. Vam vse dobro svetuje „Orlov“ brat — špic — migle.

Dauže pri Slov. Gradcu. Prosim te, dragi „Štajerc“, sprejmi tudi od nas nekaj pisave, kako se je naš deželni poslanec Verstovšek na 11./II. 1912 popoldne v gostilni Smonkarja v Doužah kmetom prilizoval in lep delal. Verstovšek je sklical tamkaj shod da je ljudem povedal, zakaj da je deželni zbor nezmožen za delo. Govoril je, da Nemci hočejo vse nase potegniti in da bi se jim vse dovolilo, kaj oni zahtevajo, za slovensko ljudstvo na spodnjem Štajerskem pa Nemci ne bi radi ničesar dovolili in zoper to so slovenski poslanci protestirali. No, dragi kmetje, sedaj bomo videli, koliko bodo letos za nas kmete napravili; kaj, bomo morali spet fejest plačevati, kakor je že navada, kaj ne?

je bilo razvidno, da je bičevje poslal s postaje Kremen dne 27. junija 1910 trgovec Borenstein trgovcu v Čenstohovu. Ta je izpovedal, da je bičevje kupil julija meseca 1910 neki mož za čenstohovski samostan. Ta izjava je bila za krivce usodepolna, kajti šele nato se je obrnila vsa pozornost na samostan. Najprvo se policija ni upala poizvedovati direktno pri priorju in so hodili le okoli samostana. In dobili so par ljudi, ki so povedali, da so videli, kako sta se odpeljala 25. julija iz samostana dva vozova, eden z nekim velikim zavitkom, drugi z nekim menihom in nekim lajikom. Po barvi konj so spoznali voznika Pawlaka. Ta je povedal, da je bil koncem julija poklican pred samostan, kjer je že čakal voznik Pianko, na čegar voz so naložili oni zavitek. Na Pawlakov voz pa sta sedla menih Macoch in samostanski sluga Zalòg.

Tajna vožnja.

Damas Macoch je dal ukaz, naj hitro vozijo do Rudnika. V Rudniku so se na ukaz Macocha ustavili pred neko krčmo. Tam so pustili Pawlaka ter se dalje peljali le s Piankim. Za vasjo Gidle je pustil Macoch ustaviti pri

Za tako politiko nam ni veliko. Nadalje je govoril, da bo on napravil, da bojo kmetski otroci samo popoldne in eni dopoldne v šolo hodili, da bojo potem otroci starišem kaj pomagali, da se tudi ne bo toliko učiteljev potrebovalo, ter skozi to se bode veliko denarja deželi porahnilo. Govoril je tudi od deželnih dolgov, da takrat, kadar je sedanji deželni zbor nastopil, je bilo nekaj čez 30.000 K dolga, in sedaj pa imajo nekaj čez 1 milijon. Nato je ljudstvo nastalo razburjeno in so rekli, da bi poteglo boljše bilo, da teh poslancev sploh ne bi bilo, ker nam „dol“, namestu „gor“ gospodarijo, pa da se samo pridejo ljudem lepi delat in svoje žepce napolnijo; zato pa niso hoteli deželni zbor skleniti, samo da še potem lahko ve „finfarje“ zaslužijo. Mi kmetje moramo pa plačati! Govoril je tudi, kako da socialdemokrati na Dunaju svoje ljudi derejo, da so lansko leto na spodnjem Štajerskem veliko krompirja vredno nakupili in ga na Dunaji svojim ljudem dragi prodavali. Zdaj si pa premislite, dragi kmetje, ali se to spodobi za enega poslanca, da naravnost pride take reči sem čvekat, kakor da bi človek prazno slamo mlatil? Ne bomo mi kmetje tega več dolgo poslušali, ampak v prihodnih volitvah bodemo že drugače volili, ker vsaka stran, ki več doseže, kakor klerikalna. Z Bogom tedaj Verstovšek, če ne veste kaj družega govori, kakor od krompirja, potem pa rajši doma ostajate. Tisto pa ne boste napravili, da učitelje ne bi imeli! Več faranovsko!

Št. Iij pri Slov. Gradcu. Kaj se je nam to ni kaj pri sv. Ilgeni zgodilo? Naš kaplan N., ki je bil en priden gospod, moral je kar na enkrat iti stran, da še se ni imel časa posloviti. In kaj je bilo? Njegov župnik N. mu je hotel plačati pri košti povišati, je rekel: Ker je vse drago in njega veliko vse košta, in tudi za vino moral več plačati. Na to mu je pa kaplan odgovoril, da mu naj zato manje jesti da, da bo toliko koštalo in na to sta se skregala za du kaplan je začel svoje reči skup pokati in je 12./II. 1912 z vsem odišel, kam še ne vem. Ta župnik mu je tudi prepovedal, da ne sme nobene slame iz njegovega vzeti, če bi kaj zapokanju rabil, da naj si gre k sosedu (Hofery) po njo, če je hoče imeti, in je svoji kuharji zapovedal, da mora nato paziti, da ne bo ku slame vzela. Toraj ta župnik misli, če je že zadovolji bogat in njegova kuharica, da so drugi tudi. Vprašamo ga, od koga da se on zgogati? Gotovo od nas kmetov, ne pa od kaplanov. Zdaj smo imeli vsaj fejest kaplana, ki ni veliko za politiko brigal in zdaj pa znan, Lige spet kakega zagriženca dobiti, da bomo imsko lj spet kaj z njim za opraviti. Farman, da let

Sv. Anton Sl. Gor. Unti pa te že znote kverna novega. Kopljan že ma pre nekaj. Roškar na B prle-poslonec bija je za botera, tisti po ki re v s t dūnajske jūdovške punce ma, po domače doht Korošec, je babico špila, jünčar Brenčič po z žegnano vodo šprica po nežegnanem tali. Vete, pri Antoni je kükovca že.

Polenšak. Dragi „Štajerc“, kakor ti je dobl. okt zuano, da naš župnik Poplatnik najraje od tečela

kraju barja, na kar so na ukaz Macocha vpil na zavitek v vodo... Pianko, ki se je ves tres sobi je vprašal Macocha, kaj vse to pomeni? Našli su mu je Macoch odgovoril: „Proč pojdi, kaj te obveza briga!“ Med potoma se je pa Macoch menanco vendarle premislil. Ustavili so se in Macoch gov bo zahteval, naj Pianko priseže ter mu rekeato, „Prisezi mi, da ne poveš, če te kdaj primešled kaj se je tu zgodilo, tudi če boš zaprt; si Macoc te zadene smrt!“ Prestrašeni Pianko je prisegal. Ko so prišli do Novosadovskega, je ukanadalj Macoch zopet ustaviti. Dal je Pianku 30 rubljev ter mu svetoval, naj se vrne v Čenstohov boštni Breznico. In zopet ga je spomnil na prisegal Macoch se je nato z Zalogom odpeljal po železnici. Pianko je po 18 urni vožnji prišel v Čenstohov.

Naslednjega dne se je po celi okolici pojavil nesla vest, da so našli mrtveca. Pianko je tak dev vedel, pri čem da je. In ko ga je sluga Zalòg srečal, mu je zabičeval: „Boj se boga — no bi govori nič in ne omeni nikomur naše poti!“ kega ko je policija že začela zasledovati voznike, je zopet rekel Zalòg: „Bog te varuj, da priznaš — večno trpljenje te zadene!“

pridiguje, tedaj te tudi v nedeljo ni izpustil; rekel je, da kdor „Štajerca“ čita, ta smrdi in da je pred kratkim neka ženska gledala v Ptuj skozi okno v uredništvo „Štajerca“ in na to pride neki nedolžni otrok, ki pravi ženi tako: „Vi, kak je tu notri grdo, ki tak grdo pišejo, sami pa najbolj smrdijo!“ Toraj mi vprašamo g. Poplatnika, kdo pa je tisti, ki najbolj smrdi? Mi pravimo, da najbolj smrdi v takem farofu, kjer je takšni mežnar, ki noč počitka za delo porabi; prav dobro pa nam je znani tisti „nedolžni otrok“, saj njemu visi nedolžnost čez kolena in bo tudi prišel v kratkem klobas fehtat; tistemu „otroku“ prav tiho na uho zašepetamo, da še on belj smrdi in bo šele smrdel, saj so že tiskarji napravili šampet in zibko, katero bosta v kratkem rabila. Toraj je pač res, kakor naš župnik pravi, da kaki je gospodar, takega ima tudi hlapca... Na svidenje! Farani.

Polenšak, dne 20./II. 1912. Dragi „Štajerc“, naš župnik Poplatnik še le ni pozabil na te, ako ravno je bil bolan; pa kako bi zabil, saj še na pokojne ne pozabi. V nedeljo je najpoprej na prižnici tebe izdelal, in potem pa se takoj zmisli, na pokojnega Jožefa Novaka, kako strašen grešnik je bil, ker je izvedel, da je nekoč v petek jedel meso; še celo v šoli otrokom je prigovarjal čez pokojnega in pravil tako, da to ni kar tako, da bi se vsakemu kar tak zvonilo kak pokojnemu Nedelko; ako bi to tak bilo, tedaj bi lahko imel vsak doma na svislah zvone obešene. To je lep nauk za otroke, kaj ne?! Pred kratkim pa je prinesla neka botra zakonskega otroka na krst, in ko pove čega da je, skoči po konci, ko bi ga gad pičil in pravi, da to ni res, in da še nista dotična tako dolgo oženjena; potem je začel računati sem in tja, gor in dol, še celo na prste, in ker še le ni mogel na prste izračunati, je šel vun iz sobe, mislimo da kuharico vprašati; ko se vrne, tedaj si da reči, da je res, kar botra pravi in je krstil. Take zglede daje naš župnik Poplatnik. Tožuje se „samo“ s tremi strankami zdaj; pač bi najboljšo bilo, da bi napravil prakso za odvetnika; za duhovnika tako ni primeren.

Zobna kréma

KALODONT
Ustna voda 40

Novice.

Poraba tobaka po svetu. Glasom letakov „Lige“ proti porabi tobaka kadi največ holandsko ljudstvo. Na vsacega Holandca pride namreč na leto 3.400 gramov tobaka. Potem pride Severna Amerika (2.100 gramov na osebo in leto) in Belgija (1500 gramov). Na Nemškem, Avstro-Ogrskem, Danskem, Švedskem,

Poizvedovanje v samostanu.

Pianko in Pawlak sta bila zaslišana 1. in 2. oktobra. Pianko je vse povedal, kar je vedel. 3. oktobra je vdrla policija v samostan ter začela preiskavati navzlic vsemu protestovanju prijorja Reimanna. Sluge so izpovedali, da je bil najdeni divan last samostana in da je stal v sobi Macochovi. Tudi plahto in rjubi so spoznali za Macochovo. Platno, s katerim je bila obvezana razbita glava umorjenega, je spoznal ranocelnik, ki je z njim obvezoval Macochu njegov bolni vrat. Vse te okolščine so govorile zato, da je bil Macoch morilec. Komisija je vsled tega zahtevala, naj se jo takoj pelje v Macochovo stanovanje. Toda o tem in o slugi Zalogu ni bilo sluha, oba sta pobegnila... Z nadaljnim poizvedovanjem se je dognalo, da je bil umorjeni sorodnik Macochov, Vaclov Macoch, poštni uradnik v Granici.

Beg in aretacija Macocha.

Macoch je šel najprvo v Srenavo k sestri Helene Krzyžanovske, kjer se je skrival tri dni. Od tam je odšel v Proszowicze, odkoder je brzojavil menihu Starczewskomu: „Jutri zjutraj ob devetih bom na postaji „Disio“. Pol. uradnik Czesakov, ki je pazil na Starczewskega, je ono brzojavko zadržal ter zahteval od Starczewskega pojasnitve. Ta je trdil, da je „Disio“ nje-

Norveškem in v Kanadi pride na glavo in leto 1000 do 1500 gramov, na Francoskem in Ruskem 950 gramov in v drugih državah okoli 600 gramov.

Duhovska needinost ali spor se znovega prikazuje. Prijatelj našega lista nam piše: Cerkvena zgodovina nam pove, kako so v prejšnjih časih prevzetni, sebični in svojevoljni duhovniki, tudi menihi med njimi, zaradi „razkolništva“ (Glaubensspaltungen, Schisma) mnogo prepira zakrivili, kar je več sto let veliko nesreče učinilo in cerkvi tudi za bodočnost škodovalo. Tudi sedaj je papež, sveti Oče gotovo po dobrem in daljnem premisleku šest praznikov ukazal opustiti. Pa dočim se mirni, pametni in vbogljivi škofje s papežem v tej zadevi strinjajo, hočejo že spet drugi enaki starim sebičnežem se zoperstavljati. Graški knezoškof je v svojem pastirskem listu naznanil, kar je tudi „Tagespost“ dne 18. februarja prinesla, da v njegovi škofiji nobeden praznik ne odpade, temveč še ostanejo vsi. Bode-li to dobrega sadu rodilo? Veliki duhovski zbor pa je leta 1870 meseca julija določil, da kar rimski škof ali papež slovesno uči in ukaže, je nezmotljiva, cerkvena resnica. Vsak človek, ki le količkaj trezno misliti zna, sprevidi, da je zelo koristno, ako se dotični prazniki le prihodnjo nedeljo obhajajo, sicer pa se raje dela in denar služi, ne pa lenubari in praznik onečasti. Praznike so si le duhovniki v svojo čast pozneje izmislili, četudi sv. pismo uči: šest dni delaj, sedmi dan pa praznuj!

O poštni znamki. Glavni poštni urad v Londonu dela poskuse z avtomatom, ki bi nadomestil poštno znamko. Pismo, ki se ga hoče odposlati, vrže se v avtomat, obenem pa tudi primerno svoto denarja. Avtomat pritisne na pismo svoj pečat. Ako se bodejo ti poskusi posrečili, bi se poštne znamke kmalu odpravilo, kër bi pomenilo tudi prav veliki prihranek za posamezne države. Kajti izdatki za poštne znamke so ogromni.

21 sinov. Pred kratkem je praznovala neka gospa Corfield v Londonu rojstni dan. Ob tej priliki so prišli vsi njeni sinovi, katerih je 21, skupaj. Bratje so po celem svetu raztrešeni in se deloma niti poznali niso. Najstarejši n. p. je ob tej priložnosti prvič videl svoja najmlajša dva brata. Samo sivolasa mati je pač vse poznala.

Velikansko lokomotivo so zdaj za Pennsylvanija železnico zgradili. Določena je za promet ob gorskih progah. Ta lokomotiva je s tenderjem vred 30 metrov dolga in 669.000 funtov težka. Tender ima prostora za 40.000 litrov vode in 15.000 kil premoga.

Morske nesreče. Glasom statistik družbe „Germanischer Lloyd“ ponesrečilo je na morju v preteklem letu 294 parnikov z 427.824 tonami in 470 bark na jadre z 184.059 tonami. Poškodovanih pa je bilo 6801 parnikov in 1577 bark na jadre.

Vlom v cerkev sv. Groba. Pred kratkim se je vlomilo v Jeruzalem v cerkev sv. Groba, brez

gov brat Dionysius. Še le pozno ponoči, ko je najbrž že Macocha svaril brzojavno pred prihodom, je priznal, da je brzojavka od Macocha. Ta pa ni prišel v Čenstochov, temveč je zbežal čez mejo na avstrijska tla. 6. oktobra se je pojavil pri lekarnarju Kravčinskem v Lazeh in odtam je odhitel k proštu Čaplju v Neganovice. V Lukši, na železniški restavraciji bi kmalu prišel policiji v roke. Prodajalka Maichovna, s katero je imel, ko je bila še natakara v neki vinarni v Čenstohovu, ljubavno razmerje, ga je poznala. Vedela je iz časopisja, kaj se je zgodilo, in že ga je hotela dati prijeti. Toda predno je pričakovala, je Macoch izginil v družbi tiho tapca Vadasa, ki ga naj bi prevedel čez mejo. 7. oktobra je bil v vasi Plogach in odtam je šel v Trebinjo, kjer se je nastanil v hotelu Gelingerjeve. Medtem je ruska policija, ki je izgubila njegovo sled, izvedla, da je že v Galiciji. Takoj nato so čenstohovski uradniki hiteli za njim ter ga dobili v Trebinji ravno, ko je čakal na krakovski vlak. Ko je Macoch zagledal ruskega uradnika, je skočil v brzovlak, ki je že odhajal, in šele na brzojavno zahtevo, ko je v Krakovu izstopil, so ga prijeli ter odpeljali na policijo. Pri osebni reviziji so našli pri njem 4000 rubljev in dva dokumenta za potovanje Helene Krzyžanovske. (Naprej prihodnjic!)

da bi se kaj relikvij ukradlo. Prebivalstvo je v velikem razburjenju. Cerkev straži neka turška družina. Oblastva so zdaj vse dohode k cerkvi zaklenila, da se ne mora nobena tatvina zgoditi.

78 ur pod vodo. Neki inženir Arnold iznašel je podmorski čoln, v katerem se nahaja lahko 25 mož nepretrgano skozi 78 ur pod vodo, brez da bi bilo treba svežega zraka dovažati. Iznajdba se bode seveda šele poiskusila.

Grozoviti pretep. V Kazanu na Ruskem praznovala se je p. k. kmetska poroka. Ponoči je prišlo do velikanskega, pravi bitki podobnega pretepa. V tem boju je bilo 26 oseb ubitih, m. nj. tudi ženin. Mnogo gostov pa je smrtnonevarno ranjenih.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 23. februarja v Rogatcu (svinjski sejem). Dne 24. februarja v Slov. Bistrici**; v Rogatcu**; v Kozjem**; pri Sv. Duhu-Loče**, okr. Konjice; v Laškem**; v Brežicah (svinjski sejem); v Vuzenici*, okraj Marnberg. Dne 26. februarja v Vidmu*, okr. Brežice; v Lipnici*; v Arvežu**. Dne 27. februarja v Ormožu (sejem s ščetinarji); v Ljutomeru**. Dne 28. februarja na Ptuj (sejem s ščetinarji); v Mariboru*. Dne 29. februarja na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu*. Dne 1. marca v Rogatcu (sejem s ščetinarji), na Planini*, okr. Kozje; v Marnbergu; v Konjicah*; v mestu Gradcu (sejem z zaklano malo živino). Dne 2. marca v Pišecah**, okr. Brežice; v Brežicah (svinjski sejem); v Slovenjem Gradcu*. Dne 3. marca na Vranskem**, Dne 4. marca v Petrovčah*, okr. Celje; v Ormožu*; v mestu Celju*; v Lučah*, okr. Arvež; v Račah*, okraj Maribor; v Oplotnici*, okr. Konjice.

V Teharjih imenoval je občinski zastop vladnega komisarja g. dr. Rudolfa Breschar z ozirom na njegove zasluge za častnega občana.

Kaplan-pretepač. „Grazer Tagblatt“ poroča, da se je v gostilni Skoflek pri Celju vršila pred kratkem plesna veselica. Seveda je prišel tudi domači kaplan Miha Golob na veselico. Kër se je menda bal za nedolžnost deklet, plesal je raje sam z njimi. Pri plesu postal je kaplan tako vroč, da je muzikantu Antonu Kranjc harmoniko zlomil. Vrh tega je Kranjca še hudo opsoval in mu dal poleg tega par gorkih klofut. Drugo jutro prišel je Kranjc v farovž, da bi se s kaplanom spobotal. Ali kaplan ga je prijel in ga je še enkrat hudo pretepel ter mu prizadel tudi več ran. Tega pravega „duhovnika“ se je seveda sodniji naznanilo.

Poroke. V Ptuj se je poročil g. Valentin Vederjak, posestnik in železniški poduradnik. Istotako se je poročil v Gradcu ptujski kovaški mojster in posestnik g. A. Kodba. Obema in njih soprogoma želimo mnogo sreče in blagoslova!

Slepar. Infanterist kadetne šole v Mariboru Jožef Kozian osleparil je peka g. Witalczil za 85 K in si je napravil z denarjem lepo pustno nedeljo. Ko so ga zaprli, imel je le še 35 K.

Nezgoda. Pri neki zgradbi na Savodni pri Celju padel je zidar Janez Podvornik 6 metrov globoko. Zlomil si je tilnik in je kmalu nato umrl.

Velika tatvina. Tatovi so v Petrovčah pri Celju pri posestnici Mariji Ječovnik v shrambo hmelja vlomili. Ukradli so 200 kil hmelja v vrednosti 900 K. Tatvino so izvršili zakonska Fabjan in njih sin. Fant je pobegnil, stariši pa so že pod ključem.

V cerkvi umrla je med jutranjo Božjo službo v Slov. Bistrici posestnica Ana Ilgeršek.

Pred porotniki v Celju bili so obsojeni sejemski roparji, ki so izvršili že celo vrsto hudih zločinov i. s. so dobili: Gjurjo Jovanovič 7 let, Mirko Jean 6 let, Svetan Colič 5 let, Milan Milanovič pa 6 tednov težke ječe. — Zaradi sleparije in postopanja pa je bil obsojen zidar Anton Završnik na 6 tednov ječe; potem se ga bode oddalo v prisilno delavnico. — Zaradi poskušenege umora se je imela zagovarjati Te-reza Pesarič in Sodnevasi. Zverinska babnica je

svojega moža s fanti sleparila, mu denar zapravljala in ga naposled v spanju s sekuro napadla ter hotela ubiti. Ranila ga je smrtnonevarno in le sosedi so preprečili, da ga ni popolnoma ubila. Brezsrčna babura je bila na 5 let težke ječe obsojena.

Vlomi. V Slov. Bistrici izvršili so neznani tatovi v „narodnem domu“, v gostilni Novak, v trgovini Wutt in hotelu Neuhold vlome. Povsod so bili prepodeni, le pri Neuholdu pokradli so 10 kron denarja, nekaj drobiža, smodk itd.

Pijani postiljon. V Gornem gradu prevrnil je postiljon Simon Cafuta v pijanosti voz. Več oseb je bilo poškodovanih. Cafuta je bil takoj odpuščen in poleg tega še sodnji nazzanjen.

Pretep. Med fanti Hasler, Kropf, Klančnik in Kvas v Pobrežu pri Konjicah je prišlo do pretepa. Kvas je pri temu Haslerja z nožem v prsa sunil in ga smrtnonevarno ranil.

Nesreča. V Rušah je padel fabrikant užigalic Max Woschnagg 4 m globoko v neko jamo; zlomil si je več reber, poškodoval pljuče in ledice ter pretresil možgane. Smrtnonevarno ranjeni imel bi se v kratkem oženiti.

Zastrupil se je v Mariboru bivši lastnik hotela „Meran“ Johan Sauer. Dal je strihnina v čaj in je to izpil. Nesrečnežu se je bržkone zmešalo. Pokojnik bil je dolgoletni hotelir in v Mariboru splošno znana ter tudi priljubljena oseba.

Osleparjeni ljubimec. V Trbovljah je dekla Jožefa Zadar svojega ljubčeka zidarja Hinko za 30 K osleparila. Dogovorila sta se, da prideta zvečer skupaj. A Hinko je zastoj čakal, kajti sladka devotka jo je bila že čez hribe in doline popihala.

V pijanosti utonil je pri Kozjem nekdanji posestnik Alojz Krausa. Padel je v potok, kjer so ga ljudje drugi dan mrtvega našli.

Tatvina. V Trbovljah ukradli so neznani tatovi v gostilni Forte gramofon za 250 K, v katerem se je nahajalo 150 K denarja. Razbiti gramofon našli so otroci drugi dan v bližini gostilne.

Nesreča v pijanosti. Kučijaž graščine Turniš pri Ptuju Franc Sekelšek je v pijanosti pri Mariboru voz prevrnil. Konji in voz so bili hudo poškodovani. Sekelšek je naravnost divjal in je tudi došle stražnike, ki so ga morali aretirati, napadel. Pretepeval se je tudi z vojaki, ki so slučajno mimo prišli in konjem pomagali. Čez par dni pa je Sekelšek v bolnišnici umrl. Sodnija je napravila preiskavo.

Vlomila sta dva neznana tatova v Kozjem pri posestniku Antonu Rebernik in ukradla perila, obleke, moke in žitja!

Utonila je v Sotli pri posestniku Ogriseg uslužbena dekla Jožefa Spilak. Ne vè se, je-li se je zgodila nesreča ali pa samomor.

Vinogradniško veselje. Geometer Lebitsch ima v Skalici vinograd in klet. V to klet so neznani tatovi večkrat vlomili in popivali, ko-

likor so mogli. Pokradli so za 800 kron vina.

Nož in zopet nož! V Kunejevi gostilni v Oplotnici popivali so fantje Leva, Spile, Bergles in Vavpot. Na poti domu so se stepili. Vavpot je sunil Leva z nožem v hrbet in ga je smrtnonevarno ranil. Istočasno je sunil Bergles Spileja z nožem in ga tudi jako nevarno ranil. Suroveža sta potem pobegnili.

Puško ukradel je v Stranich neznani tat čevljarju Steble. Drugi dan našel je Steble puško v bližnjem grmovju skrito.

Utonil je v Šmarju pri Jelšah pijači udani trgovec Jaka Cerovšek. Otroci so mrliča v potoku našli.

Vlak povozil je pri Mariboru dragonerja G. Kranner. Razmesaril ga je hudo in je bil nesrečnež seveda takoj mrtve.

Zaprl so v Celju tri šolarje; smrkolini so beračili in kradli.

Ustrelil se je v Mariboru s službeno puško vojak Adolf Saveršnik. Krogla je prodrla pljuče in je nesrečnež še isti dan umrl. Celo noč pred samomorom je prekrokal. Vzrok samomora ni znan.

Grozno presenečenje. Na pustno nedeljo bilo je mnogo gostov v Kossovi gostilni v Gaberjih pri Celju. Ko so ob 3. uri zutraj nekateri gostje gostilno zapustili, našli so krčmarico mrtvo pred vratmi ležati. Bržkone jo je zadela kap. Seveda so se takoj razne neosnovane govorice razširile.

Iz Koroškega.

Ruden. Piše se nam z dnè 17. t. m.: Na predpustno nedeljo se vrši tukaj zopet „igra“, pa ne v Rudnu, marveč v Untermittendorfu. Potrebno teatersko reklamo je že velečastiti gospod fajmošter Volaučnik (— mežnar, ki je pravi brat fajmoštra, a ga mora vendar „vikati“, piše se še vedno „Wolautschnig“ —) v gostilni preskrbel, kèr je velevažni teaterski program po-božnim črnim pivcem in v fajmoštrovo suknjo zaljubljenim ovčicam prečital ter razjasnil. Gospodine Volaučnik, k taki reklami slišijo še ena trompeta, en boben in — en šimel!

Prevalje. Piše se nam: Dne 1. svečana se je vršila veselica v namen vbogih v gostilni g. Pernikarz. Veselica je bila prav dobro obiskana in kakor se sliši, je slavni odbor tega venčeka daroval vbogim od ostalega čistega dobička baje 50 K. To je lepo, edina veselica in trud za ubožce! Ako se ogledamo nadalje in se vprašamo, kako je pa končal tisti mladeniški politikujoči farški plesni venček? Zopet prav slabo, pretep na pretep! Vidili smo tam dve pedi dolge smrkune se priduševati in enako čopaste frajlice. Seveda zagriževnost črnuhov je o tem čisto tiha, sram jih je, da pri vsaki takšni farški priložnosti se najslabše reči godijo. Ni se čuditi, da pregrešnost mladine tako raste; saj se sklicuje vsako igro in ples iz prižnice pa ne vemo zakaj; a za to, da se polni strgani žakelj, ali pa, da postaja birtej pri mickah prekratek? Žalostno in zopet žalostno, da se ravno od strani črnuhov gonijo pregrešne priložnosti skupaj. Veliko teh grdih slučajev smo dali svetu na vedenje, a ta gospoda nima sramote in vesti, naravnost namerava na to pregrešno življenje ter sili šele dve pedi dolge smrkune v lumparije; drugih ne morejo dobiti na limanice, da bi se udeležili te grdože!

Ukradel je neznani tat soprogi poštnega sluge v Guttaringu večjo svoto denarja.

Izgubila je neka vboga dekla v Guttaringu vse svoje prihranke v znesku 50 K. Najditelj se doslej še ni oglasil.

Nesreča. Pri montiranju v Št. Vidu n. G. padel je monter Wurm 7 metrov globoko in se hudo ranil.

Ogenj. V Steindorfu pri Feldkirchenu je gorelo pri posestniku Planner. Nesrečnežu je pogorel hlev in hiša z vsem pohištvo, nadalje en konj, mnogo krme in žita. Skupne škode je za 6000 K, zavarovalnine le 2000 K. Pravijo, da je nekdo nalašč zažgal.

Požar. Pogorelo je pri Libeličah (Leifling) veliko gospodarsko poslopje graščine Neuhaus z orodjem, mašinam, krmo in žitjem. Cela vas je bila v nevarnosti, a ljudje so v težkem delu ogenj omejili. Škode je za 40.000 kron.

Z nožem. Iz občine Brückl se poroča, da

je neki posestnik v prepiru z nekim fabričnim delavcem zadnjega z nožem sunil in hudo ranil.

Visoka starost. V Reichenfelsu je umrla občinska ubožica Marija Hanser v starosti 95 let.

Požigalec. V Maria-Saalu so zaprli vžitkarja Alojza Haslinger. Dolžijo ga, da je posestnik Waste, s katerim je živel v sovraštvu, hišo zažgal. Preiskava bode šele dognali, ali je res kriv.

40 kron nagrade dobi tisti, ki naznani tat, kateri je v noči od 13. na 14. t. m. v Beljalu (Gerbergasse 23) zavoj usnja ukradel.

Mrtvega najdl so pri Ebersteinu delavca Petra Schaffer. Preiskava bode dognala, ali je zgodil zločin.

Neumna igra. V Šarnicah pri Paternion igral se je v gostilni 14 letni hlapec Matjaž Wiesmair z nabasano pištolo. Ta se je naposled sprožila in krogla je zadela 4 letno Rozo Müller v nogo ter jo hudo ranila.

Sleparka. V Moosburgu je sleparila neznana ženska s ponarejenim denarjem.

Smrtna nesreča. V Lambergu padel je suiz iz kočice Barbare Asselnig in jo je zasul. Nesrečnica je pridobila tako težke notranje poškodbe, da je kmalu umrla.

Padel je pri delu iz vagona v Spodnjem Drauburgu delavec Jožef Köbold in se smrtnonevarno ranil.

Nezgoda. V Ettendorfu ponesrečil je kamnolomu delavec Ožbalt Gradišnik. Zlomil mu je nogo.

Zaprl so trafikanta Jožefa Lauber iz Beljave, ker je izvršil razne večje sleparije z mečami. Oddali so ga deželni sodniji.

Novo bosansko posojilo.

Bozna-Hercegovina je najmlajša kronovina avstrijske monarhije. Vkljub temu dela zdaj že vladi mnogo preglavic. Da se deželo odpre prometu in gospodarski razvitku, napraviti mora bivšo okupacijsko okrožje Bosna-Hercegovina investicijskega posojila za 182 milijonov kron. Posojilo se sprejme za 80 let in se bode moralo v tem času obrestovati z 4½%. Naša slika kaže bosanskega kmeta, ki nosi breme tega posojila in ki se pod njim trpi. Spodajšnji del slike kaže natanko, za

Die neue Investitionsanleihe für Bosnien und die Herzegowina.

Von der neuen Investitionsanleihe in Höhe von 182 Mill. Kr. sollen entfallen auf:

A Eisenbahnen u. Straßen	D Polit. Verwaltg.	8.400.000 Kr.
B Land- u. Forstwirtschaft	E Justiz	5.600.000 Kr.
C Unterricht	F Finanzen	4.800.000 Kr.
	G Hygiene	3.167.000 Kr.
		8.623.000 Kr.

se bode posamezne dele tega posojila porabilo, tak pr.: A) železnice in ceste (122.900.000 K), B) kmeti in gospodarstvo (28.600.000 K), C) poduk (8.623.000 K), D) pol. uprava (8.400.000 K), E) pravosodje (5.600.000 K), F) finance (4.800.000 K), G) zdravstvo (3.167.000 K). — Da se bode posojilo vrnilo, mora Bozna-Hercegovina leto za 9½ milijonov kron več dohodkov imeti svota je pač velikanska, ako se pomisli, da se v te želi še ni ničesar storilo, kar bi imelo v gospodarstvu oziru večji pomen. Prebivalstvo šteje v tej kroni okroglo 1¼ milijona glav; od teh je 89% kmetov in od teh zopet 32% t. zv. »kmetov« (to je od goščevnikov, ki obdelujejo pravzaprav tujo zemljo in imajo liki časom prave tretji del pridelka graščaku). Slika je jako zanimiva in treba jo je natanko pregle-

Nič ni boljšega

za takojšno napravo vefine goveje juhe kot

MAGGI JEVE

kocke za govejo juho

à 5 vinarjev.

MAGGI'jeve kocke za govejo juho so čista, najboljša goveja juha v trdi obliki in vsebujejo tudi potrebno sol in dišave.

Prave samo z imenom MAGGI in z varstveno znamko zvezdo s križcem.

Ko dobivajo zobe

so otroci, ki so se v prvih mesecih življenja razveseljivo razvijali, sitni, ne napredujejo, in reče se, da dobivajo težko zobe. Da se tako za mater in otroka neprijetno motenje prepreči in malim uspešni razvitek zagotovi, se priporoča, da se jim daje redno

Edino prava s to znamko - ribič - znamenjem Scottovega zdravilja.

Scottovo emulzijo

in sicer najbolje že pred časom, ko dobivajo zobe. Starši bodejo potem kmalu opazili, kako lahko pride njih najmlajši čez ta čas do zobov, pred katerim se vse boji, in kako kmalu dobi vrsto lepih, belih zob.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka „Scott“, je, ki je nad 35 let vpeljana za dobroto in vpliv jamči. Cena originalne steklenice 2 K 50 h. — Se prodaja v vseh apotekah.

Česa se lahko naučimo od Švedov.

Napisal dr. Karel Tausch.

Lahko bi se mislilo, da leže vzroki za to, da so Švedi v razmeroma kratki dobi pri kmetijstvu dosegli tako visoko, deloma celo vodilno stopnjo, v odredbah, ki so jih izdala vlada in privatne družbe za povzdigo živinoreje. Poleg poljedelskega ministerstva imamo tukaj še kot najvišjo znanstveno inštanco kraljevsko akademijo za kmetijstvo z osrednjim zavodom za kmetijsko merstvo, 2 visoki šoli itd., kratko rečeno, ničesar ni, kar bi bilo v kaki koli, dasi najmanjši zvezi s kmetijstvom in za kar bi ne bilo v dovoljni, večkrat celo izredni meri poskrbljeno. Kjer se pospešuje kmetijstvo v taki meri in na ta način, tam seveda uspehi ne morejo manjkati. V Oerebro, na Srednjem Švedskem, se je letos v spomlad vršila razstava kmetijstva, ena izmed onih velikih razstav, ki se vsako peto leto priredijo v kakem mestu Švedske, a vedno v drugem; tam se je lahko vsakdo na lastne oči prepričal o izrednih uspehih švedske živinoreje. Tukaj je bilo, da govorim samo o govedu, razstavljenih 695 glav goveda priznanih švedskih pasem. Pri vsakem govedu je bilo dokazano pokolenje in množina mleka, ki ga je dajala njegova mati in obe — »babcici«; ta dokaz je pogoj, da se spusti kaka živina na razstavo. Razen tega je bila pri kravah navedena množina mleka v zadnjih treh letih in nje razmerje do povžite krme. Tukaj sem videl krave, ki dajejo na leto po 8000 do 9000 kg mleka. Tudi pri ocenjevanju bikov se poleg pokolenja zelo gleda na njihovo zmožnost poledovanja; biki, ki so dali zelo dobre dojnice, imajo prav posebno ceno. To navaja živinorejce, da si skušajo posebno dobre bika prav posebno dolgo ohraniti porabne. Na razstavi se je videl bik, ki je bil star celo petnajst let! Tukaj nam pač ni treba še posebe dokazovati, kako zelo dragoceni so taki biki za kmetijstvo. Saj je vendar umna živinoreja baš v tem, da je porabnost odločilna pri ocenjevanju in izbi; to pa je mogoče tudi samo v deželi, kjer deluje že od leta 1898 sem več ko 650 društev za kontrolno mleka zelo uspešno in plodonosno. Samo tem društvom se mora kmetijstvo na Švedskem zahvaliti, da dajejo švedske krave tako izredno mnogo mleka. V mnogih okrajih province Schonen se je ob enaki krmi povzdignila množina mleka celo za 1000 kg pri kravi na leto, kar znaša čistega dobička 150 K; kmet pa nima posebno velikih stroškov, ko te, da plača vsako leto 1/2 ali 1 krono kontrolnemu društvu, vse drugo oskrbi država.

Nisem se mogel premagati in sem svojemu ljubeznivemu voditelju na razstavi, švedskemu veleposesniku, čestital, da imajo tako dobro vlado, ki tako skrbi za skupni blagor. »Vlada?« — me je vprašal in me nekako čudno pogledal — »veste kaj! Vlada, to smo mi sami!« Ali bi me lahko bolj prepričevalno poučil, kako se drže Švedi duha svoje ustave? Vlada je narod in kar imenujemo mi »vlada«, to je pri Švedih samo organ, ki vrši voljo naroda. Vsaka dežela ima vlado, ki je je vredna. V naših rokah je dovolj moči, če pa je ne rabimo bolj pametno, obtožimo rajši same sebe. Tudi naši vladi ne manjka lepih idej, tudi pri nas je za pospeševanje in povzdigo kmetijstva izveč ne poskrbljeno; da pa še nimamo toliko vsega, kolikor imajo Švedi, tega smo si krivi mi sami; naša naloga je, da svojo voljo jasno povemo in da smo soglasni, potem bomo potrebno tudi dosegli. Švedska ima 5 1/2 milijona prebivalcev in 26 kmetijskih družb; ali naj torej v enakem razmerju zahtevamo za Štajersko šest kmetijskih družb? Stvar ni v tem, da je švedska vlada ustanovila tako število kmetijskih družb, ne, čudovito in naravnost presenetljivo je, da lahko dela teh 26 neodvisnih, popolnoma avtonomnih družb po skupnem, enotnem, od opozicije mogoče tu ali tam popravljenem in modificiranem, toda nikoli prekrizanem načrtu. Bodimo vendar toliko pogumni, da lahko zremo resnici iz oči v oči in oglejmo si delovanje švedskih kmetijskih družb v primeri z našimi razmerami. Kaj naj pričakujemo od različnih družb, če se niti eni, neomejeno gospodujoči, doslej še ni posrečilo ob vsem njeuemu vplivu pri kmetijskem potovalnem pouku doseči ono soglasje v nazorih, ki je potrebno, da dobi učenec zaupanje v onega, ki mu prinaša pouk.

S prašanjem pasem pa stoji stvar še bolj žalostno. Na Štajerskem imamo šest priznanih deželnih pasem in sedaj se bijejo ljuti boji, da se prizna tudi sedma. Jaz seveda na noben način ne nameravam predložiti, naj se iz Švedske uvede še kaka osma pasma, zato pa lahko iz Švedske dobimo nekaj bolj dragocenega, namreč izgled, kako so na Švedskem uravnali to prašanje. Pred nekimi 25 leti je bila na Švedskem poleg dveh domačih pasem še cela množica tujih, ki so bile uvedene iz Angleškega, Škotskega, Holandskega in iz Severne Nemčije, našla se je celo algajska in simmentalska pasma. Na koncu osemdesetih let pretečenega stoletja pa se je izvršil preobrat, ko so Švedi sklenili, da ne bodo več z eksperimentiranjem trtili drugega časa in denarja; sporazumeli so se na štiri paima za celo deželo. Med temi je bila ena domača švedska planinska pasma (fjallska), dve sta bili importirani (črnopisani lisci in Aysshire) in ena umetna, s križanjem ustvarjena pasma. Švedi so torej izvečine nastopili eno izmed treh mogočih poti, ki vedajo k dobri živinoreji in dobremu mlekarstvu in razstava v Oerebro je pokazala, da vede vsika izmed teh treh poti do cilja.

Poprečna letna množina mleka vseh krav, ki so pod nadzorstvom omenjenih 650 kontrolnih društev, znaša ob živi teži 500 kg na 3000 kg mleka. Naj pa se odločimo pri povzdigi živinoreje za to ali ono pot, eno je samoumevno in jasno, da se morajo po odločitvi na to pot podati vsi, vsaj vsi oni, ki so vsled svoje itelgence in velikosti svojega premoženja in posestva poklicani, da dajejo dober zgled vsem drugim. Kakor se drži eno posestvo drugega, tako je vsak posestnik zvezan z drugim.

Arenander, profesor na kmetijski visoki šoli v Altoni, podaja v poročilu, ki ga je predložil osmemu mednarodnemu kmetijskemu kongresu na Dunaju leta 1908, zgodovino požlahtnitve švedske fjallske pasme. To delo se je začelo šele v letu 1888. Dotlej je bila živina, kakor pravi Arenander, zraščena tako, kakor bi ne smela biti. Krave niso bile večje, ko je pri nas enoletna telica, bile so žive težke 150 do 200 kg in so dajale 1200 do 1400 kg mleka na leto. Biki so bili še slabši; da bi ljudje prihranili krmo, so jih nalašč držali kolikor mogoče majhne, suhe, tako da so pri pripuščanju morali krave postaviti v tako jamo. Za bika so bile krave, ki so bile visoke komaj 115 cm, še previsoke!!! Leta 1908 — torej po preteku dvajsetih let — pa so bile pri 22 kontrolnih društvih fjallske krave težke poprečno 350 kg in so dajale na leto po 2014 kg mleka s 392 odstotka tolišče. Danes deluje v okolišu fjallske pasme že 60 kontrolnih društev, krave dajejo poprečno 2400 kg mleka, kar znaša pri računani živi teži 500 kg 3400 kg mleka na leto. Krava te pasme se danes lahko postavi najboljšim mlečnim pasmam sveta ob stran, to tem bolj zaradi tega, ker je z ozirom na vporabo krme na Švedskem ne prekosi nobena druga pasma.

Na nekem mestu svojega poročila omeni Arenander, da so v začetku mnogi živinorejci mislili, da iz tako zanemarjene pasme ni mogoče napraviti nič in da jo je zato treba križati z boljimi pasmami. Seveda si lahko razložimo, da so se oglašili mnogi in tehtni glasovi za to, da bi svarili pred tem, da bi se naj ta pasma popravila sama iz sebe brez primesi tuje krvi. Ti glasovi pa so umolknili, ko se je večina odločila za nasprotno pot; veliki posestniki in veliki živinorejci so se soglasno postavili v službo stvari, ker so se zavedali svoje dolžnosti proti skupnosti, one dolžnosti, ki je sicer še nobena postava in noben zakon ne predpisuje, ki pa jo vendar že zahteva socialna zavest naše dobe. To dejanje se mi zdi tako veliko in tolikega občudovanja vredno, da se mi ob tem vse odredbe vlade, vse neumorno delovanje poklicanih organov in vsa bogata sredstva, ki so se dala na razpolago, zde samo nekaka naravna posledica. Tukaj ne maram dati nobenih naukov, to nalogo prepustim popolnoma učenim strokovnjakom, ki jih imamo tudi na Štajerskem v dovoljni meri; vendar pa se mi zdi, da lahko izvajam kot logično posledico iz dejstev, ki sem jih omenil na Švedskem, trditev, da je v primeri s Švedsko naše število priznanih pasem vse preveliko, saj je na Švedskem k ugodnim uspehom živinoreje mnogo pripomogla velikost čistoplemenskih okolišev. Razlika v podnebiu, ki bi zahtevala raznolike pasme, vendar na Štajerskem nikakor ni tako velika, kakor na Švedskem, kjer je najsevernejša točka od najjužnejše tako daleč, kakor Berlin od Mesine. Plemenski okoliš fjallske pasme same se razteza od 60° širine do meje dreves, kjer stopi na njeno mesto severni jelen, torej nad 8° širine, dočim obsega Štajerska komaj 2°. Zato tudi podnebne razlike na Štajerskem niso tako velike, kakor je velika razlika med prijetnim morskim podnebjem Upsale in podnebjem severnih pokrajin, ki leže go onstran severnega tečajnika. Na podlagi tega prav gotovo poučnega zgeda, ki nam ga daje Švedsko, pač ni rečeno preveč, če pravimo, da bi za vse naše alpske dežele od Tirolske do Dunaja popolnoma zadoščala ena sama pasma. Ali je to iz drugih razlogov možno in dosegljivo, tega si seveda ne upam trditi; na vsak način pa bi s tem dobili veliki čistoplemenski okoliš, s katerim bi lahko dosegli uspehe, ki bi nas rešili marsikaterih hudih skrbi, vsled katerih danes vzdihujemo in ječimo.

Če se je množina mleka fjallskih krav, odkar so na Švedskem začeli z umno živinorejo, povzdignila do danes letno za približno 1400 kg in vsled plodonosnega delovanja kontrolnih društev tudi pri ostalih pasmah v enaki meri in če primerjamo s tem lepe uspehe naših domačih kontrolnih društev, potem pač ni pretirano, če rečemo, da bi prihodnja alpska pasma lahko dajala 1000 kg mleka na leto. Kakor izhaja iz poročil, ki so baš izšla, se je na Štajerskem v letu 1910 našelo 683.000 glav goveda, med temi 50% krav, torej pri-

bližno 340.000. OI teh bi z umno živinorejo lahko na leto dobili 340 milijonov litrov mleka več, kar je po svoji hranilni vrednosti enako 100 milijonov kilogramov govedine ali 200.000 volov z živo težo 700 kg, ki bi jih lahko na Štajerskem na leto pridobili, ne da bi imel k net zaradi tega več izdatkov pri krmi in oskrbi.

Ti zaključki pa se mi zde, če so pravilni, poleg neposrednega dobička, ki ga objublajo in kažejo živinorejci, važni za rešitev draginskega prašanja; končno tudi ne smemo prezreti, da postaja kmet, kateremu se gospodarstvo plača, tem bolj sprejemljiv in dostopen za vse one odredbe, s katerimi bo treba vendarle enkrat začeti, da se bo rešilo za našo dobo tako važno in težavno prašanje deželnega blagostanja.

(Gosp. Glasnik.)

Drago goveje meso, s katerim ste do sedaj kuhali juhe, porabite rajši za pečenko, za gulaš in k omakam; kajti dandanes napravite lahko dobro govejo juho brez mesa — lažje in ceneje — iz Maggijevih kock za govejo juho po 5 v. Pripravljene so iz najboljšega mesnega ekstrakta in najfinejših zelenjav za juho; tudi vsebujejo že potrebno sol in dišave. Treba jih je samo z 1/4 litra vrele vode politi in v trenutku je gotova delikatna goveja juha. Kadar kupujete, pazite vedno na ime „Maggi“ in na varstveno znamko „zvezdo s križcem.“

Važno za vsako ženo je, da se o higijeni in negovanju trupla poudči in seznanj zlasti s tem, koliko ženskih boleznij izvira zgolj iz lahkomišelnosti in kako lahko se te prepreči. V poljudni obliki pojasnj to zanimiva knjižica. „Was ist Hygiene“, ki jo pošlje na željo kemik A. C. Habmann, Dunaj XX., Petraschgasse 4, zastoj.

Stalni zaslužek. Mašina za hitro strikanje (patenthebel) domače strikarije Karl Wolf, Dunaj, Mariabilf, Nelkengasse 1/06 je jako dobra in zanesljiva in se jo splošno priporoča.

Loterijske številke.

Gradec, dne 17. februarja: 15, 71, 60, 11, 69.

Trst, dne 10. februarja: 38, 66, 71, 30, 8.

Javna razprodaja.

V konkurzni masi po Jakobu Gaiser, trgovcu v Pragerhofu se vrši v

ponedeljek dne 26. in v torek dne 27. t. m.

prostovoljna javna razprodaja

zaloge blaga v Pragerhofu (postaja južne železnice). Zaloga obstoji iz špecerijskega, manufakturnega in železnega blaga ter je sodnijsko na 1567 K 28 h cenjena. Pod cenilno vrednostjo se blago ne odda; prevzame se blago lahko skupaj (en Block) ali pa po posameznih partijah. Jamstvo za kakovost in vrsto blaga se ne prevzame. Kupna cena je takoj na lici mesta v gotovem izplačati in se mora kupljeno blago takoj prevzeti ter odpeljati. Vpogleda se lahko blago pred razprodajo pri gospodu Jakobu Pototschnigg, posestniku v Pragerhofu. Inventurni zapisnik leži pri c. kr. okrajni sodnji v Slovenski Bistrici, prepis istega pa pri oskrbniku mase gospodu Aloisu Kraker, veletrgovcu v Ptuj, kateri daje tudi nadaljna pojasnila. 125

Trgovina z mešanim blagom in gostilna

v Žetalih, okraj Rogatec, odda se pod jako ugodnimi pogoji v najem in to od 1. aprila 1912. Vprašanja je nasloviti na g. Hans Straschill v Ptuj. 126

Delavnica in stanovanje,

primerno za vsako lesno obrt, z velikim dvoriščem, se takoj odda. Vprašanje na gospo Maria Putrich, Ptuj, Brandgasse 18. 134

Razglas.

Predstojništvo posojilnega in hranilnega društva za Spodnji Rož v Borovljah (Unterrosentaler Spar- und Vorschußverein in Ferlach) je sklenilo, da od 1. januarja naprej obrestno mero za denarne vloge od 4% na 4 1/4% in ono za posojila od 5% na 5 1/4% zviša.

Rentni davek plačuje društvo kakor doslej iz lastnega, brez da bi se ga zaračunalo.

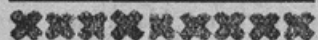
Borovlje, 16. februarja 1912. 131

Predstojništvo.

Lepi postranski zaslužek

za vsakogar, zlasti za potnike, z naznanilom naslovov reflektantov za stacionarne in vozne lokomobile. Ponudbe pod šifro

„Lokomobile W. Z. 9433“
na Rudolfa Mosse, Dunaj I., Seilerstätte 2. 52

Cepljene trte

in sicer: burgunder, mosler, laški rizing, mali rizing, silvanec, rühländer, kraljevski grozd, portugizec, traminec, muškatelec, se dobiva pri P. Srebre, Maribor. 78

Hiša

nova, zidana, z vrtom in njivo, v lepem kraju ob cesti blizu trga, na Logu pri Sevnici, se iz proste roke po nizki ceni proda. Resni kupci naj se oglase pri Ivan Riehlj, Log število 1., pošta Radna pri Sevnici. 109

! Priložnostni nakup !

Krasna žepna ura z verižico za le K 3-90.

Ker sem veliko množino ur nakupil, sem v položaju odposlati: Eno srebrno-Britanija 36 urno ank-rem. ura. Švicarsko kolesje z lepo verižico za K 3-90. Nadalje oferiram eno elektro-goldin ank-rem. 36 urno uro, vele-prima švicarsko kolesje z elektro-verižico za K 470 Triletna pismena garancija za vsako uro.

Razp. p. povz.
Ignaz Cypres, Krakova

eksportna hiša, Szweska-gasse 13 Bogato ilustr. cenik s 3000 podobami o urah, bižuterijah, furniturah in orodja pošljem na zahtevo gratis, omenjene ure se ne nahajajo v ceniku, ker so te priložnostni nakup. Za kar ne dopade, denar nazaj. 130

Na prodaj 135

je prav lep prostor (Bauplatz) za puvanje v Gornjem Poberžu pri Mariboru poleg Domgasse in Faritschstrasse; meri 230 štirjaskih klafer; kdor hoče kupiti, naj se oglasi pri Frane Krajnc, Spodnji Hajdini št. 5 pri Ptuj.

Gostilna 141

z dobro vpeljano trgovino ob glavni cesti z več orali zemlje, vinom, zganjem, blagom v trgovini, s konjema, kravo, svinjami, vozovi in splohi z vso premičnino, se takoj zaradi družinskih rasmer za 19.000 kron proda. Natančneje pove Franz Petelinz, Zgornja Poljskava pri Pragerskem.

Pozor! 144

Eno lepo 4 orale veliko posestvo z novo hišo, za vsako obrt pripravno, ob cesti pri farni cerkvi, eno uro od Slov. Bistrice, se zaradi družinskih razmer takoj za 5000 kron proda. Natančneje pove Franz Petelinz, Zgornja Poljskava pri Pragerskem.

V trgu in romarskem kraju Ptujška gora (Maria - Neustift) pri Ptuj se proda malo

posestvo

z jako dobro idočo trgovino z mešanim blagom.

Vpraša se pri Max Straschill, Ptuj. 138

Malo posestvo z gostilno

blizu Pragerhofa se da od 1. marca t. l. v najem. Vpraša se pri g. Jožefu Sattler, mizar v Pragerhofu. 124

Lepo posestvo 132

v dobrem stanu, travniki in gozdi, skupaj 20 oralov, se da takoj v najem ali pa se tudi proda poceni. — Naslov pove Franc Logarič pri sv. Miklavžu, pošta Hoče pri Mariboru.

Hiša

5 minut od kolodvora, 9 let davka prosta, 2 sobi, 2 kuhinji, 2 špejza, 2 kleti, 1 pralna kuhinja, 2 drvarnici, kravji hlev, 4 svinjski hlevi, vse zidano, vodnjak na dvorišču z dobro vodo, veliki vrt za zelenjavo in drevje z obrajdami. Najbolj pripravno za kakega penzionista ali čebelarja. — Proda Janez Ribič na Ragoznici št. 44. pri Ptuj 129

Pozor!

50.000 parov čevljev! 4 pari čevljev samo K 8.—. Zaradi ustavljenja plačil raznih večjih fabrik se mi je naročilo, prodati večje število čevljev globoko pod izdel. ceno. Prodajam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih šnir-čevljev, usnje, ruj. ali črno, galoš. Kapen-bezac, močno obkovanjena usnjata tla, velecg. najnov. fackija, velikost po št. Vsi 4 pari kostajo le K 8.—. Pošlje po povzetju C. Grüner, eksport čevljev, Krakov št. 206. Zmenjava dovoljena ali denar nazaj. 145

Maribor

Domgasse 2, na oglu glavne-ga trga, kupuje se priznano najbolje in najceneje bluze, šose, predpasnike, perilo po meri. M. Wesiak. 808

Dva učenca

se sprejmeta za trgovino z barvnim blagom in za slikarsko ter pleskarsko obrt, katere si lahko tudi oba priučita. Stanovanje in oskrba v hiši. Vpraša se pri August de Toma, trgovina z barvnim blagom v Celju. 114

Pekovski učenec

se takoj sprejme pri g. Jakob Lopan, Hrastnik pekovski mojster. 78

Na pljučah in vratu trpeči, astenatiki in v goltancu bolani!

Kdor hoče svojo pljučno ali vratno bolezen, celo najhujšo, svojo astmo, pa če je še tako zastarela in skoraj nevzdravljiva, enkrat za vselej odpraviti, ta naj se obrne na A. Wolfsky, Berolin N. Weissenburgerstr. 79. Tisoče zahval so jamstvo za veliko zdravilno moč njegove kure. Brošura zastoj. 837

Proda se lepo posestvo tik „Volksgartena“ (Ptuj); ima 2 hiši, hlev za svinje, 2 kleti, 3 orale njiv, sadonosnik in tudi nekaj gozda. Vpraša se pri Trezi Emeršič, posestnici Novavas (Neudorf) št. 51. pri Ptuj. 119

Zaslužek!!

2—4 K na dan in stalno skozi prevzete lahke štrikarije doma. Edino moja mašina za hitro štrikanje „Patenthebel“ ima izkušene jeklene dele, štrika zaneslj. nogavice, modne in športne izdelke. Predzn. nepotrebno. Poduk zastoj. Oddaljenost nič ne stori. Troški mali. Pismena garanc., trajne službe. Neodvisna eksistenca. Prošpekt zastoj. Podjetje za pospeševanje domačega dela, trg. sodn. protokol. Karl Wolf, Dunaj, Mariahilf, Nelkengasse 1/06.

Pridenj

trgovski učenec

se takoj sprejme pri Johann Toplak, Jursinci pri Ptuj, trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki. 93

Konjski hlapec

se sprejme v veletrgovini Ed. Suppanz, Pristova pri Poličanah.

Dobri zastopniki

za razprodajo novega električnega aparata za razsvetljavo (popolna mala električna naprava za razsvetljavo), ki se lahko v vsaki hiši razproda, — iščejo se pri visokem zaslužku povsodi. Več pove A. Turber, Feldbach. 149

Služba

občinskega tajnika

je oddati s 15. marcem t. l. Prosilci zmožni morajo biti obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi in dobijo poleg stanovanja 840 kron na leto ter imajo še postranske dohodke. S pričevali itd. vtrjene prošnje je vposlati do 1. marca na občinskega predstojnika g.

Karl Gorišek,

Teharje, pošta Štore. 127

Proda se dobro idoča gostilna

s polno koncesijo, žganjetočem, ležeča ob glavni cesti in v vasi, blizu farne cerkve, na lepem legu za izletnike, oddaljena 20 minut od mesta Ptuj; tudi je zelo sposobni prostor za trgovca za žito, perutnino itd. Zraven je 5 $\frac{1}{2}$ orala dobrega polja, v bližini sadni vrt in lep vrt za zelenjavo; proda se takoj po ugodni ceni 20 000 K. Hiša in hlev je vse v dobrem stanu. Izplača po pogodbi. Dosisi naj se pošljejo na A. B. 88. poste restante, Ptuj. 147

Reuma	Gihl	Išias
-------	------	-------

Od 1. aprila do 1. decembra odprto — Nizke cene kakor doslej vkljub času primernih predlogom. — Od 1. septembra do 1. junija 25% znižanje.

Čudežni uspehi zdravljenja. Radioaktivna thermal-kopelj 35—44° Celsius.

Krapina-Toplice.

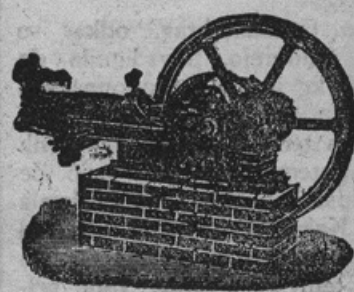
Pitno zdravljenje s thermal-vodo. Razpošiljatev thermal-vode. Frekvenca 8000 oseb. Hrvatska (hrvatska Švica). Kopelj v basinu, mramorju, duše, v močvirju. Fango-zdravljenje. Sudarije. Prošpekti in pojasnila pri ravnateljstvu kopelji; pravi naslov le: Krapina-Toplice, Hrvatsko. Kopeljsko poslopje, 200 komf. sob, krasni park, terasa, salon. Stalna vojaška kopeljna godba. Lift. Telefon. Garaža za avtomobil. Od 1. maja do 1. julija na železniški postaji Rogatec (stranska postaja proge južne železnice Dunaj-Trst) vožnja z avtomobil-omnibusom pri vlakih ob 5. uri 20 minut ponoči. Julija, avgusta vozi avtomobil-omnibus od Rogaske-Slatine in se pridruži popoldanskemu vlakom ob 5. uri. Od 1. septembra do 1. oktobra zopet iz Rogatec kakor maj, junij. Na železniški postaji Zabok-Krapina-Toplice konjski omnibus pri vlakih ob 10. uri 34 min. dop. in 4. uri 11 min. pop. Izven omenjenih časov se vozove ali avtomobile v vseh mesecih od 1. aprila do 1. decembra in k vsem vlakom na avizo od ravnateljstva Kopelj Krapina-Toplice dostavi. 128

Redka priložnost.

Posestvo z 8 orali zemlje, obstoječe iz novo zidanega z opeko kritega poslopja, lepega sadonosnika, lepih njiv, nekaj vinograda in gozda, 15 minut od državne ceste na malem bregu in lep legu pri Zgornji Polskavi, se takoj zaradi boleznih je vknjiženega. Natančneje pove Franz Petelinz v Zgornji Polskavi pri Pragerskem. 143

Pozor!

Ena zelo dobro idoča gostilna sredi enega trga z 7 orali najlepše zemlje, se takoj pod ugodnimi pogoji zaradi boleznih proda. Natančneje pove Franz Petelinz, Zgornja Poljskava pri Pragerskem. 142

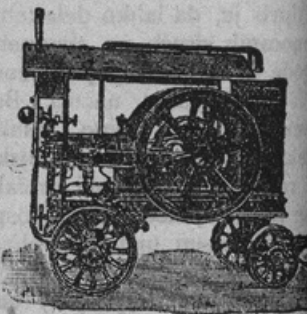

Motorji

za surovo olje z visokim pritiskom od 16 do 100 HP. Obratni troški 1 do 1 $\frac{1}{2}$ vinarja za uro in konjsko moč. Bencin-, petrolin- in bencol-motorji ležeče in stoječe konstrukcije od 1 do 50 HP, ter lokomobili od 2 do 20 HP. Obratni troški 5 do 6 vinarjev na uro in konjsko moč. 75

J. Warchalowski

Dunaj, III., Paulusgasse 3. — Budapest, VI., Váci körút 37. Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obisk kupcev brezplačno.

Naturna vina

K 52 do 56. Riesling K 58 do 66. Portugina lahko rdeč K 50 do 60. Pristna slivovka K 118 za 100 litrov proda. J. Kravagna v Ptuj.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepanje krvi pri slabosti in bledičnosti (Bleichsuh) itd.; steklenica 2 l — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1-20 K prokašljaj, težki saji itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki od strani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 1-20 l Prašek proti odvajenju krvi v živalski vodi à 1-60. — Izvrstni strup za podgane, miši, ščurke à K 1.—. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka, Bleiburg na Koroškem

2 pridna viničarja

se takoj sprejmeta pri g. grafu Lamberg v Ljutomeru; vsak viničar s 4 ali 5 delavskimi močmi — Izvè se pri oskrbništvu grofa Lamberga Ljutomeru.

Prevzete trgovine.

Usojam si p. n. občinstvu naznaniti, da sem po 25 letnem sodelovanju v lesni trgovini gospoda A. Ružička to trgovino kupil in jo hočem na enak način naprej peljati.

S tem, da prosim, da mojemu predhodniku v tako bogati meri dano zaupanje i meni ohranite, obljubujem, da bodem cenjene kupce reelno postrežbo vsakokrat najboljšo zadovoljstvo in bilježim

z velespoštovanjem

Leopold Stern

Svarilo!

Terezija Schega, posestnica v Zgornji Bistrici, p. dom. Reich, svari tem potem vsakogar njenemu možu Bartel Schega denarja ali denarne vrednosti ali pijače dajati, kajti ona ne plača zanj ničesar.

Grozno

neprijetno je, ako usta inteligentnega, izobčenega človeka neprijetno dišijo! Hitro zanesljivo temu lahko odpomorete, ako vsak jutro par kapljic desinfekcijskega sredstva v usta

Pfefferminz-Lysoform

v časi tople vode za izmivanje ust porabite Konzervira tudi zobe. Originalna steklenica K 1-60 v vsaki apoteki in drožeriji. — Najpravi poiskus! — Zadostuje za 3 mesece. Za negovanje rok in obraza priporočamo Lysoform-milo; kër je lahko in antiseptično. Kos K 1— povsod.

V
Kdor
in 7
mokr
vrtno
trgov
je do
SU
cent
invent
katere
boljše
fine, g
finih
4 kos
grad
metro
tega i
trdim,
B
Staln
posest
druzeg
gospo
naprej
podpis
ta težk
er najj
slamo i
30 kil
lober g
32—
proti vj
LE
eno ur
proda n
joh tr
lober g
Retenzo
d. I
na K
olja i
ramar
kupna
porna
Re
li pa t
kuhinj
esti, 9
im bla
iko dob
ajbolje
orala
1.000 l

Važno za poljedelce!

Kdor letos potrebuje friško, zanesljivo 3 letno in 7 letno deteljno seme, travno seme za dobro, mokro in suho zemljo, roneno seme dolge sorte, vrtno seme, naj se zaupno obrne na semensko trgovino J. Riegelbauer-jevo v Ptuj. Vsak, kateri je do zdaj tam kupil, je bil zelo zadovoljen. 116

SUKNA in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša 140 **ZEFIRE**
Prokop Skorkovsky in sin v Humpoleu na Češkem.
 Vzorce na zahtevo franco. Zelo zmerne cene. Na željo hočem dati takoj izdelati gospodske obleke.

Jako redki priložnostni nakup!

Povodom smrti mojega moža sem prisiljena, da iz inventure ca **50.000 parov flanelnih odevj** prodam, katere si usojam po izredno nizki ceni ponuditi.

Te odeje so brez ugovora primerne za vsako boljše gospodinjstvo za odevanje postelj in oseb, so jako fine, gorke in močne, ca 190 cm dolge in 135 cm široke.

Od teh razpošiljam najmanje 3 kose krasnih, jako **finih odevj** v vseh modnih barvah in muštrih za 9 K. 4 kosi **gospodinskih odevj** za 10 K. 137

Glavno pa velikansko množino raznih ostankov: **gradl. cefir, otroški štof, kanafas** itd. 30-35 metrov samo 15 K. Vsak ostanek je 3-8 m dolg.

Razpošiljatev je po povzetju. Vsak cenjeni čitatelj tega inzerata naj zaupljivo naroči. Z mirno vestjo lahko trdim, da bode vsakdo z dopošiljavo zadovoljen. **Marie Bekera**, tovarnarjeva vdova, **Nachod, Češko.**

Ženitna ponudba.

Stalno nastavljen držav. poduradnik, 32 let star, hišni posestnik, želi v svrhu poročitve, vsled pomanjkanja drugega primerne znanstva, tem potom seznanjenja z gospodično ali vdovo brez otrok v starosti od 30 let naprej in s primernim premoženjem. — Samo resne in podpisane ponudbe sprejema **uprava lista** pod šifro „Sreča“. 104

Oves („Willkomm“).

Ta težka vrsta ovsu dozori na vsaki zemlji in se je kot najranejša ter najizdatnejša izkazala; tudi daje visoko, jako dobro krmilno slamo in se ne poleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 60 kil za en oral. Pošlje se 25 kil K 9—, 50 kil K 17—, 100 kil K 32—, z vrečo vred. Vzorne vrečice po 5 kil po pošti franco proti vpošiljavi K 3-20. **Benedikt Hertl**, graščak grad Golič pri Konjicah (Štajersko). 103

Lepo posestvo na prodaj!

Eno uro od Velikoveca, severno, proti Grebinju, se iz proste roke prodaja mala kmetija, ki obsega 1 joho sadnega vrta, vse zasajeno, 5 joh travnikov, kjer se trikrat kosi, ob robih sadje, njiv 11 joh, dober grunt, 5 joh lepo rastočega gozda, dobro ohranjeno pohištvo, vse v ravnini pri cesti. Kupci naj vp-atajo pri lastniku **Gregorju Retenzopf**, p. d. „Hoinig“ v Glečah, pošta Haimburg pri Velikovecu (Koroško). 110

Proda se

p. d. **Riegel-posesstvo v Šmarjeti pri Velikovecu na Koroškem**, ki obsega 135 ar travnika, 1 ha 24 ar polja in 2 ha 84 ar gozda. Dobri kraj za gostilno in kramarijo, katera podjetja se že skozi 40 let v hiši drži. Kupna cena 15.000 K. Natančna pojasnila daje **Jos. Sporn**, nadučitelj, **Möchling P. Gallizien**, Koroško.

Redki priložnostni nakup

ali pa tudi ugodno v najem se da hiša za obrt, ki obsega: 4 sobe, 1 kuhinjo, 1 špajzo, verando, 3 kleti, leži na najživahnejši okrajni cesti, 9 kilometrov od Ptuj, jako primerna za trgovino z mešanin blagom, za nakup sadja, jajc, pernatine, vina, drv, sploh jako dober prostor; nadalje popolnoma novo zidana kovačnica v najboljšem prometu, za najemnika kovačnice nova hiša z remizo, 2 orala travnika s sadonosnikom, se zaradi družinskih razmer za 14.000 K prodaja. Naplaček samo par 1000 K, ali jako ugodno. Ponudbe na **Hans Schosteritsch** v Št. Vidu pri Ptuj. 118

Vam ne manjka,

ako trpite na kašlju, hripavosti, katarhu, oslovskem kašlju itd. v dosego zdravju nič drugega nego priznano, zdravniško priporočeno, dobro-okusno

Thymomel Scillae

da preprečite pretečo nevarnost! Da jim to podeli takoj pri nastopivšem kašlju, katarhu itd. Tudi pri oslovskemu kašlju najbolj izkušeno in hitro vplivajoče. Izdelovanje in glavna zaloga

B. Fragnerjeva apoteka c. k. dvorni liferanti Praga III., št. 203.

Prosimo, vprašajte Vašega zdravnika!

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franco pri naprej plačilu 2-90 K. 3 steklenice pri naprej-plačilu 7— K. 10 steklenic pri naprej plačilu 20.— K.

Pozor na ime preparata, izdelovalca in na varstveno znamko.

Zaloga v apotekah. V Ptuj pri apoteki Ig. Behrbalk in H. Molitor. 967

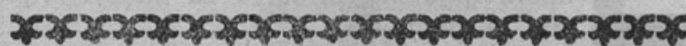

Vinogradniški ekonom

z večimi delavskimi močmi za Zavrc se takoj sprejme. Istotako se

viničar

z večimi delavskimi močmi za Zavrc takoj sprejme. Vpraša se pri g. **S. Hutter** v Ptuj. 121

Mi podarimo 3000 parov čevelj!

V svrhu vpeljave naših izvrstnih veelegantnih ševr. usnjatih čevelj na žnore iz najboljšega trajnega usnja, moderna fajija, razdelimo 3000 parov glasom slike. Plačati je edino delavska plača K 15— za 3 pare. Oddajamo popolnoma po Vaši volji čevlje na žnore za gospode ali dame v vsaki zaželjeni številki ali centimeterski meri. Dobite torej za le K 15— 3 pare izvrstnih čevelj, ki stanejo drugače 42 K in s katerimi boste gotovo jako zadovoljni.*) Se razpošilja proti povzetju ali naprej plačilu. Izmenjava dovoljena, torej brez rizike. Vsa naročila je nasloviti na

fabriko čevelj, **Oswiecim št. 32 (Avstrija).**

*) Šele po Vašem priporočilu nam naj dobiček nastane.

Razglas prostovoljne dražbe.

Krajni šolski svet pri Sv. Barbari v Halozah prodaja **staro enonadstropno šolsko poslopje**

tik cerkve na prostovoljni javni dražbi, ki se vrši **v četrtek dne 7. marca t. l.** ob 1. uri popoldne na licu mesta.

Poslopje je docela obnovljeno. Pritličje je kaj primerno za kacega trgovca. Tu že nekaj let nastanjena trgovina prav dobro uspeva.

Prvo nadstropje bi pa dalo zdravniku, ki je tukaj tako nujno potreben, primerno in prostorno stanovanje. Potrebna pojasnila daje krajni šolski svet Sv. Barbara v Halozah

9. februarja 1912.

111

Načelnik: **Anton Rakuš.**

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta **1862.**

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersko banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem **vstreže.**

Vstanovljena leta **1862.**

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno - hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

Občenje z avst. ogersko banko.

Ravnateljstvo.

Giro-konto pri podružnici avst. ogerske banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

875

„Titania“

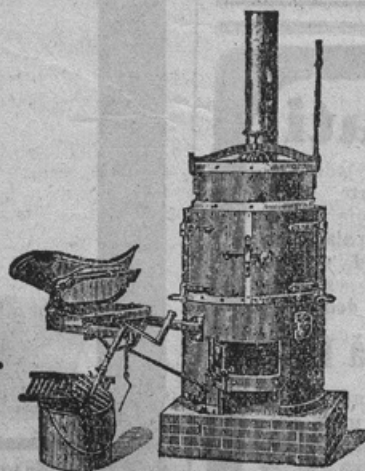
brzoparilnik za živinsko krmo

je iz čistega kovanega železa in železne pločevine, zaradi tega nepokvarljiv.

Nenavadno hiter razvoj pare.

Pošiljamo na poskušnjo.

Titania-Werke, Wels 135. Zg. Avstr. Največja specialna tovarna parilnikov na Avstro-Ogrskem.

Vsako kurivo porabljivo.

70% prihranjenje kuriva.

Išče se zastopnike.

Zahtevajte cenike.

Glavno zastopstvo za Štajersko: **Franc ASEN, Gradec Mariengasse 22.**

Vse vaše življenje

je uničeno, ako trpite na revmatizmu, gihu ali nevrogijah in ne nastopite odločno proti tej bolezni. Zanesljiv uspeh doseže v vseh slučajih priznana, zdravniško priporočeno sredstvo

CONTRHEUMAN

(besedna znamka za Mentholo salicilizirani ekstrakt, iz kistanjev) pri revmatizmu, gihu, neuralgiji in ozeblini itd., katero je vedno zanesljivo sredstvo, ki za hitro pomirjenje in vstavljenje bolečin, odstranjenje oteklina in zopetno vstavljenje gibčnosti členkov ter odstranjenje čutov (Kribeln) sigurno presenetljivo vpliva pri obkladkih, obribanju in masiranju.

1 tuba 1 krono.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. Fragnerjevi apoteki

c. k. dvorni liferanti, Praga III. št. 203

Pri naprej-plačilu K 1-50 se 1 tubo }
" " " 5- " 5 " }
" " " 9- " 10 " } franko pošlje

968 **Pozor na ime preparata in izdelovalca!**
Zaloga v apotekah. V Ptujju apoteka I. Behrbalk in H. Molitor.

Rabljeni

motorji za surovo olje

izvrstno ohranjeni 3-50 PS pod polno garancijo se ugodno prodajo. Prvorazredni fabrikati! — Prij. ponudbe na

Leo Klein, Dunaj I,

108 Klugerstr. 5/St.

Jaz sem mojo lesno trgovino v Ptujju prodal, in dam na znanje, da jo od novega leta naprej pri moji parni žagi na **Ragoznici**, 5 minut od Ptujjskega kolodvora, naprej peljam, kjer se vse sorte lesa po ceni prodaja in tudi nakupi v velikem; ravno tam se tudi posestnikom vsakšni les po najnižjih cenah razžaga in tudi hoblja.

76 **Adalbert Ružička m. p.**

Jako ugoden nakup

lepega posestva z veliko prostorno hišo, kjer je bila dolgo let trgovina in gostilna; obširno gospodarsko poslopje z veliko vinsko kletjo, dva velika domača vrta, okoli 6 oralov prvorazrednega zemljišča; vse blizu postaje Poljčane na Spodnjem Štajerskem, je pod ugodnimi kupnimi pogoji takoj na prodaj. Naslov pri upravništvu „Štajerca.“

Friedrich Ogris

tovarna pušk

Sv. Marjeta v Rožni dolini (Koroško)

se priporoča za dobavo najfinejših, prvorazrednih pušk za šajbo in za lov vsacega sistema, repetirskih pušk, dvocevki, flint (Büchsfinten), istih za kozle, trocevk, stucnov za lov, itd. z ali brez petelinov.

Popravila, predrugače, nove šaftanje,

prevzame se radovoljno in izvrši v najkrajšem času ceno in dobro. Največji in najskrbnejši trud za rečno in dobro postrežbo. Ceniki brez stroškov. — Wernld infantrijskih pušk, model 67/77 prenarejenih za Lancastre-srot-patrone, kal. 28, 1 komad z zavojem

samo 14 kron;

Ako se vzame 10 komadov, dobi se 1 zastoj. Prazne patrone se vsaki puški zastoj doda. Garantirano izborni strel. Ne zamudite takoj naročiti.

Vsaka mati

naj bi vpoštevala, da je močnate jedi, kakor strudelj, knedeljne, testo, torte, kobe, pudinge, aufstaufe, gughupie, krofe, fleke, vubteljne, bajgeljne, nudeljne, omolčne, palatsenke špalle, kifeljce, dalke, kiheljne, cmoke, stolne itd., v mnogih slučajih, zlasti pri otrokih, mesnatim in sestavljenim jedilam odlikovati, ako se jih napravi z dodatkom

dr. Oetker praškom za pecivo à 12 h,

kajti le tedaj so ne samo redilne, marveč tudi lahko prebavljive, kar se zlasti zopet pri otrocih ne more preveč ceniti. Napravite torej za Vaše otroke mnogo takih močnatih jedil z dra. Oetker praškom za pecivo, ki se ga dobi povsod z milijonsko priznanimi recepti. Ali pazite nato, da dobite le pristne izdelke dra. Oetker. 1005

Zdravo, redilno, ceno!

Po zelo znižanih cenah!

Ivan Berna v Celju, Herrengasse šte. 6

filijala Grazergasse šte. 15, in telefon šte. 87/VIII., telefon Herrengasse šte. 94/II, priporoča svojo bogato zalogo obuval za pomladansko letno in zimsko sezijo, vse vrste moških, damskih in otroških čevljev lastnega in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke, vedno v največji izbiri. Priporočam tudi specialistom prave gorske in lovške čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila. Postrežba točna, cene solidne. Zunanja naročila proti povzetju. 617

Varstvena marka „Anker“

Liniment Capsici comp.

nadomestilo za

anker-pain-expeller

je znano kot odpeljajoče, izvrstne in bolečine odstranjajoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, 1-40 in K 2.— Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v skatljah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristno to sredstvo.

Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“
v Pragi, Elisabetstr. št. 5 nov.
Razpošilja se vsak dan.

Dobro računale!

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridatek za kavo v svojem gospodinjstvu

„pravega : Francka : s kavnim mlinčkom“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega : Francka :“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala. 191

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Ogenj!!

Pri vsaki hiši je treba užigalic. Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah „Štajerčeve užigalice!“ Glavna zal. firma brata Slawitsch v Ptujju.

Redko sejati, krepko gnojiti

Blagor bogate zetje prinese!

Močno pomladno gnojenje

Tomažovo moko

je z ozirom na znižanje voznine, ki velja do 15. maja prav posebno dobičkanosno.

Tomaževa moka „Zvezdina znamka“ se dobi v vsaki plakati označeni prodajalni.

Fabrike Tomaževih fosfatov

z. z. o. z., Berlin W. 35.

Svari se pred manjvrednim blagom.

Gih, revmatizem in astma

se uspešno odstranijo po rabi mojega sem najbolje znanega Eucalyptus olja stralski naravni produkt). Cena originalne steklenice 1 K 50 h. Popis z mnogimi hvalnimi pismi zastoj in poštine Eucalyptus milo, najboljšo sredstvo pegumi, mozuli, fleki (Lieberflecke), in in nečistosti obraza. — Eucalyptus-ovo edino vplivni proti kašlju, oslovskemu slju, astmi itd.

ERNST HESS

Klingenthal i. S.

Se dobi v Ptujju v lekarni „zamorcu“ H. Molitor.

Ceno Posteljno Perje

1 kila sivega šlisanega K 2.—, boljsega K 2-40, pol-belega prima K 2-80, belega K 4.—, prima mehkega kot daune K 6.—, veleprima K 7.—, 8.— in 9-60. Daune, sive, K 6.— K 7.—, bele prima K 10.—, prsni flaum K 12.— od 5 h naprej franko.

gotove napolnjene postelji iz tesno-nitnega, rdečega, plavega, rumenega ali belega Inlet (Nanking), I tohent ca. 180 cm dolga, 120 cm široka, z glavniima blazinoma, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka dovolj napolnjene z novim sivim flaumastim in trajnim posteljnim perjem K 16.—, pol-daune K 20.—, daune K 24.— Posamezne tuhne K 10.—, 12.—, 14.—, 16.—. Posamezne glavne blazine K 3.—, 3-50, 4.—. Tuhne 200x140 cm velike K 13.—, 18.—, 20.—. Glavne blazine 90x70 cm velike K 4-50, 5.—, 5-50. Spodnje tuhne iz najboljšega posteljnega gradl 180x116 cm velike K 13.— in K 15.— pošilja proti povzetju ali naprej plačilu

Max Berger, Deschenitz št. 344/a (Böhmerwald). Brez rizike, ker je izmenjava dovoljena ali se vrne denar. Bogato ilustr. cenik o posteljnem blagu zastoj. 7-8

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptujju.

Čas za kovanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, parno „Brausebad“ z rjuho K —60; postelj K —10.

ALFA

brzoparilniki za krmo so najboljši!

Nov izboljššan sestav!

Močna izpeljava popolnoma iz kovanega železa in železne pločevine!

Svari se pred cenejšimi in slabšimi ponaredbami iz litega železa!

Zahtevajte osnlke!

765 Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII/3

Dopisuje se slovenski